

Seletuskiri

Lääne Teed OÜ omab Lääne maakonnas Lääne-Nigula vallas Jaakna külas asuvas Jaakna kruusakarjääris lasuva maavara kaevandamiseks keskkonnaluba nr L.MK/327728 (kehtiv kuni 05.05.2031). Jaakna kruusakarjääri mäeeraldisel on läbi viidud maavarada kvaliteedi osaline ümberhindamine, mille tulemusena on Eesti Geoloogiateenistuse 26.08.2026 korraldusega nr 13-5/26-117 tehtud vastavad muudatused ka maavarade registris.

Ümberhindamise töö tulemusena hinnati osaliselt ümber Jaakna kruusakarjääri mäeeraldisel plokki 1 aT (veepealne) ja 14 aT (veealune) ning tervikuna plokki 16 aT (veepealne) ja plokki 17 aT (veealune) maavara kvaliteet. Lähtuvalt määruse nr 52 maavara kasutusala nõuetest, esineb nimetatud plokkides sarnase kvaliteedi ja sama kasutusala maavara – täiteliiv. Seetõttu liideti sama kasutusala plokid, et lihtsustada mäeeraldisel plokilist ehitust ja maavara kaevandamist ning arvestada maavara tegelikku muutlikku levikut. Liitmise tulemusel moodustati kaks kohakuti paiknevat täiteliiva plokki: veepealne plokk 16 aT (endised plokid 1 aT (osaliselt), 16 aT) ja veealune plokk 17 aT (endised plokid 14 aT (osaliselt) ja 17 aT). Veepealse ja veealuse varu piir määrati 1992. aasta uuringu käigus puuraukudes mõõdetud põhjaveetaseme 35,02 m alusel. Varude ümberhindamisega ning käesoleva taotluse muutmisega ei muudeta Jaakna kruusakarjääri summaarse jääkvaru kogust, sealhulgas veepealse ja veealuse varu mahtu ega pindala. **Muid sisulisi muudatusi keskkonnaloas nr L.MK/327728 teha ei soovita.**

Jaakna kruusakarjääri mäeeraldisel teenindusmaa pindala on 20,53 ha, sh mäeeraldis pindalaga 18,40 ha. Mäeeraldisel teenindusmaa piir ühtib katastriüksuse Jaakna kruusakarjäär (tunnus 680001:002:0041, 100% mäetööstusmaa) piiriga ning mäeeraldis kaevandatava varu piiriga. Jaakna kruusakarjääri mäeeraldis hõlmab Jaakna kruusamaardla ehituskruusa plokkide 1 ja 14 aT, ehitusliiva plokkide 2, 15, 18 ja 19 aT ning täiteliiva plokkide 16 ja 17 aT. Kogu taotletav varu ei ole kaevandatav, kuna mäeeraldisel perimeetrile tuleb külgneda maapinna stabiilsuse tagamiseks säilitada nõlvade hoidetervik. Vastavalt kehtivale loale on nõlvused veepealses osas 1:1,4 ning veealuses osas 1:2. Korrastamisprojektiga kavandatud rannaala järgib lamami reljeefi. Nõlvatervikut ei ole arvestatud osaliselt mäeeraldisel põhjapiirile, kus Jaakna ja Jaakna II karjääride mäeeraldisel moodustavad ammendamisel ühtse veekogu. Nõlvade hoidetervikusse jääva varu arvutus on tehtud arvutiprogrammiga Bentley PowerCivil V8i.

Tabel 1 Taotletava maavara kogus Jaakna kruusakarjääris (seisuga 01.07.2025. a)

Plokk	Ploki pindala, ha	Maavara	Taotletav varu kogus, tuh m ³	Kadu, tuh m ³	Taotletav kaevandatav varu kogus, tuh m ³
2 aT	3,18	Ehitusliiv	80,61	5	75,61
15 aT	3,18	Ehitusliiv	65,52	8	57,52
18 aT	0,36	Ehitusliiv	20,078	2	18,078
19 aT	0,36	Ehitusliiv	18,61	4	14,61

Tabel 2 Taotletava maavara kogus Jaakna kruusakarjääris (seisuga 26.08.2026. a)

Plokk	Ploki pindala, ha	Maavara	Taotletav varu kogus, tuh m³	Kadu, tuh m³	Taotletav kaevandatav varu kogus, tuh m³
1 aT	10,20	Ehituskruus	122,159	5	117,159
14 aT	10,20	Ehituskruus	366,09	13	353,09
16 aT	4,67	Täiteliiv	387	44	343
17 aT	4,67	Täiteliiv	129	42	87

Jaakna kruusakarjääri:

- ehituskruusa kaevandatava varu kogus on 470,249 tuh m³ (sh veealune 353,09 tuh m³);
- ehitusliiva kaevandatava varu kogus on 165,818 tuh m³ (sh veealune 14,61 tuh m³);
- täiteliiva kaevandatava varu kogus on 430 tuh m³ (sh veealune (87,00 tuh m³).